

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŻORACH ZA ROK 2019

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1. Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy; co utrudniało pracę?

Osiągnięcia i sukcesy:

- pozyskanie środków pozabudżetowych na działalność edukacyjną i kulturalną w wysokości 701.550 zł. z funduszy Komisji Europejskiej oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym 289.358 zł. na rozwój zawodowy pracowników, co przekłada się na podnoszenie jakości pracy w bibliotece.
- realizacja 7 projektów własnych, w tym 3 międzynarodowych, o tematyce społecznie ważnej,
- udział pracowników biblioteki w zagranicznych wizytach studyjnych, job-shadowingu, konferencji, kursie językowym,
- projekt *Migruj do biblioteki!* został zgłoszony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do prezentacji na spotkaniu ministerialnym w Paryżu pod tytułem *Przygotowanie polityki migracyjnej i integracyjnej na przyszłość*, na którym ministrowie ze wszystkich krajów OECD i wybranych krajów spoza OECD będą mieli okazję wymienić swoje poglądy na temat wyzwań, możliwości i najlepszych praktyk swoich krajów,
- projekt *Migruj do biblioteki!* został oceniony przez Agencję Narodową programu Erasmus+ jako przykład „dobrej praktyki” i może służyć innym organizacjom jako źródło inspiracji,
- wystąpienie dyrektora biblioteki podczas konferencji międzynarodowej EPAL zorganizowanej przez Brytyjską Agencję Narodową programu Erasmus+,
- zakończenie prac budowlanych w budynku dawnego młyna w Żorach ze zmianą przeznaczenia na cele Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żorach.

1.2. Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2018 r. (np. w statutach, regulaminach, instrukcji kancelaryjnej, dokumentacji związanej z ochroną danych osobowych).

Drobne zmiany w Regulaminie udostępniania zbiorów.

1.3. Czy istnieją zagrożenia, a może własne plany dotyczące zmian w sieci bibliotecznej w 2020 r. (np. łączenie lub likwidacja filii, połączenie Biblioteki z inną instytucją?).

W 2020 roku Biblioteka w Żorach przeniesie się do nowej siedziby. Jak dotąd władze nie podjęły decyzji co do utrzymania lub likwidacji filii bibliotecznych.

1.4. Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2019 r. (kto przyznał, za co?).

I miejsce w konkursie Selfie+ w kategorii *Twój projekt w jednym ujęciu* zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji za projekt *Kurs na sukces w bibliotece*.

1.5. Dostępność usług bibliotecznych w soboty i/lub niedziele – czy biblioteka pracuje w te dni, problemy ze zmianą organizacji pracy biblioteki w ciągu tygodnia; poziom czytelnictwa w soboty i/lub niedziele. Ocena dostępności biblioteki w soboty i/lub niedziele.

Jak dotąd w każdą sobotę czynna jest Biblioteka Centralna w godzinach od 8.00 do 13.00. Z naszych obserwacji wynika, że odwiedziny w soboty stanowią 8,9% w perspektywie roku, a wypożyczenia 6,8%. Bardziej szczegółowych danych nie możemy jak na razie zgromadzić. Nasze plany zmierzają w kierunku: sobota pełna dostępność, niedziela np. od 9.00 do 15.00, ale być może odbędzie się to kosztem poniedziałku – wtedy biblioteka będzie zamknięta.

1.6. Analiza Funkcjonowania Bibliotek – ocena projektu:

- wykorzystywanie wyników zamieszczonych na stronie www.afb.sbp.pl (tak/nie; w jakim zakresie, w jakim celu np. spotkanie z organizatorem, ulotki informacyjne dla czytelników, porównywanie wskaźników z innymi bibliotekami)

Wprowadzamy dane do AFB, analizujemy wyniki, porównujemy z innymi bibliotekami, jednak nie wykorzystujemy ich na szerszą skalę, nie jest to nasz przewodnik.

- potrzeba zmian w projekcie: tak/nie, w jakim zakresie

Wymaga zastanowienia.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

2.1. Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie).

Nie dotyczy

2.2. Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny).

Nie dotyczy

2.3. Zakupy nowych sprzętów, urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1000 zł) znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady).

Zakupiono Infokiosk, totem multimedialny, zestaw mikrofonów nagłownych, ploter, 4 iPady.

2.4. Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Nie dotyczy

3. Komputeryzacja

Proszę wypełnić załączoną ankietę.

wg załącznika

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów książkowych, nieksiążkowych (książki elektroniczne), preferencje.

W 2019 roku gromadzenie zbiorów w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żorach odbywało się zgodnie z założeniami polityki gromadzenia zbiorów i w stosunku do roku ubiegłego kształtowało się następująco:

- Zakup literatury pięknej dla dzieci i młodzieży utrzymano na poziomie ubiegłego roku, tj. 25% całości zbiorów
- Zmniejszono zakup literatury pięknej dla dorosłych na poziomie 46% całości zbiorów
- Zwiększono zakup literatury popularnonaukowej (w tym również dla dzieci i młodzieży) z 26% do 29% całości zbiorów.

Przyznane w ciągu roku dodatkowe środki na zakup nowości poprzez udział w Programie Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa Priorytet I. *Zakup nowości czytelniczych do bibliotek* (66.600,-) przyczyniły się do wzbogacenia, urozmaicenia i aktualizowania zasobów księgozbioru biblioteki w sposób ciągły przez cały rok.

Na zakup zbiorów miało wpływ zapotrzebowanie czytelników, które przekazywane jest poprzez dezyderaty drogą elektroniczną, telefoniczną bądź przez bibliotekarzy. W zakupie nowości zdecydowanie przeważała literatura piękna dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży (71% zakupionych książek), której znaczną część stanowiły kontynuacje serii wydawniczych. Na bieżąco uzupełniano lektury szkolne.

Nowości z zakresu literatury popularnonaukowej i naukowej stanowiły w szczególności reportaże, biografie, przewodniki turystyczne i książki o tematyce podróżniczej, a także książki z zakresu prawa, polityki i historii sztuki. Zakupiono również publikacje do nauki języka polskiego dla obcokrajowców. Dużą uwagę skierowano także na zakup książek o zdrowym stylu życia i zdrowego odżywiania.

W zakresie literatury dla dzieci i młodzieży, zarówno w literaturze beletrystycznej, jak i popularnonaukowej, zakupiono książki o tematyce ekologii, II wojny światowej, uchodźctwie oraz współczesnych zagrożeniach.

W dalszym ciągu dużą popularnością w zakupie nowości cieszyła się manga i komiksy dla młodzieży oraz książki o robotyce i kodowaniu. Ważną pozycję stanowiły także edukacyjne książki dla najmłodszych czytelników – kilkustronicowe bogato ilustrowane i książki-zabawki. Książki pozyskiwano również w formie darów (od wydawców, instytucji i osób prywatnych).

W 2019 roku zwiększono zakup gier planszowych – 211 szt. za kwotę 10.722,96 (dla porównania w 2018 roku 96 szt. za kwotę 4.988,02). 1/3 zakupów zbiorów nieksiążkowych stanowiły audiobooki. Ich udział w naszych zbiorach to już 12,82 % całości zbiorów nieksiążkowych.

4.2. Prenumerata czasopism – potrzeby a realia; zakup czasopism elektronicznych (opłacalność, korzyści).

W 2019 roku prenumerowaliśmy czasopisma głównie w formie papierowej. W formie elektronicznej prenumerowano *Tygodnik Powszechny* (e-Tygodnik Powszechny).

Biblioteka posiadała w ofercie 93 tytuły, w tym:

- prenumerata - 78 tytułów, w tym 5 tytułów-dzienniki (94 szt.)
- dary - 15 tytułów (18 szt.)

Ta ilość czasopism w znacznym stopniu zaspakajała potrzeby czytelników.

4.3. Projekt OMNIS BN – zrealizowane prace w 2019 r.

Podpisano porozumienie o współpracy.

4.4. Zakup zbiorów elektronicznych – uczestnictwo w konsorcjach (IBUK, Legimi, NASBI, ZNAK):

Korzystamy z platform IBUK i Academica

- gotowość do przystąpienia w 2020 r. Tak/Nie

Tak, jeśli umowa w konsorcjum będzie atrakcyjna, zamienimy IBUK na Legimi; Academica bez zmian;

- ocena użytkowanych baz

Zainteresowanie czytelników platformą IBUK LIBRA spada, ponieważ zwiększyła się liczba dostępnych na rynku wypożyczalni e-booków. Ponadto oferują one pliki do pobrania na czytnik za niewielką opłatą (możliwość czytania off-line). Natomiast jak dotąd IBUK LIBRA

oferuje książki tylko on-line (bez możliwości pobrania na czytniki). Liczba sesji 797, liczba pobranych dokumentów 1.046.

4.5. Problem makulatury – sposoby utylizacji, koszty utylizacji itp.

Wywóz do punktu skupu, koszt roczny ok. 500,00 zł.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

5.1. Czytelnictwo dorosłych – problemy i obserwacje.

- 5.1.1. Sposoby promocji czytelnictwa, wydarzenia popularyzacyjne, warsztaty kierowane do dorosłych. Ciekawe przykłady imprez, konferencji, festiwali.

Promujemy czytelnictwo poprzez efektywne reklamowanie nabytych nowości książkowych stających się częścią bogatego zbioru bibliotecznego. Poprzez lokalne radio, stronę internetową biblioteki, portal Facebook, newslettera, citylighty, plakaty, ledy, informatory miesięczne, ulotki, indywidualne zaproszenia staramy się docierać do zróżnicowanych odbiorców. Promocja obejmuje wydarzenia kulturalne i edukacyjne: wieczory autorskie z ludźmi kultury, panele dyskusyjne, warsztaty, konferencje, wystawy, projekty. Aktywnie promujemy działania klubów i zajęcia na poszczególnych oddziałach biblioteki. Duży nacisk kładziemy również na rozpowszechnianie informacji o zajęciach z języków obcych np. angielskiego, rosyjskiego, arabskiego, francuskiego, tureckiego, a także innych propozycji, które możemy oferować dzięki projektom lokalnym i międzynarodowym. Stawiamy sobie za cel, aby nasi użytkownicy korzystali nie tylko z bogatych zbiorów książek, czasopism i multimediów, ale by przez oferowane formy aktywizacji uczestniczyli w procesie indywidualnego rozwoju i samorealizacji.

Przykłady wydarzeń kulturalnych i warsztatów

- *BiblioteCon - dni fantastyki 2019* – projekt był cyklem wydarzeń, podczas których wykreowaliśmy „fantastyczną bibliotekę”, koncentrując się na fantastyce w literaturze, sztuce i grach. Głównym zadaniem projektu było przybliżenie fantastyki w możliwie jak najciekawszy sposób. Zaproponowaliśmy wykłady, prelekcje, spotkania z pisarzami „literatury absolutnej” i artystami, specjalistyczne warsztaty, działania artystyczne, turnieje gier, konkurs literacki i inne tematyczne aktywności. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.
- *Rodzinny Piknik Europejski* - w Letniej Czytelnicy świętowaliśmy 15-lecie wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Piknik rozpoczęliśmy od skonstruowania unijnej flagi i uroczystego jej zawieszenia przy dźwiękach "Ody do radości". Wykonaliśmy kreatywną makietę z flagami oraz zakładki do książek według tradycyjnego wzornictwa z krajów UE.
- *Boski Leonardo Da Vinci w popkulturze* to kolejna odsłona cyklu Wielcy Nieobecni dotycząca twórczości renesansowego artysty, wiedzy, niuansów i sekretów Boskiego Leonardo, a to wszystko w oparciu o literaturę oraz fragmenty filmów.
- *Odjazdowy Bibliotekarz* – wydarzenie dedykowane czytelnikom oraz miłośnikom książek, bibliotek i rowerów. Założeniami ogólnopolskiej akcji, w którą się włączyliśmy po raz trzeci, było propagowanie roweru jako środka lokomocji oraz promocja czytelnictwa i bibliotek. Zarówno na trasie rajdu jak i na mecie proponowaliśmy uczestnikom wiele konkursów i zabaw związanych z książką i biblioteką.
- *Biblioteka pod batutą Stanisława Moniuszko* – wydarzenie zorganizowane z okazji jubileuszu dwusetnej rocznicy urodzin tego wybitnego kompozytora. By przybliżyć postać oraz twórczość Moniuszki nie tylko naszym czytelnikom, nasi wolontariusze w przestrzeni starego miasta dali brawurowy popis wykonując „Prząśniczkę”. Śpiewała (oczywiście po

polsku) Ormianka, na gitarze grał Turek, przedła Francuzka, a całość uwiecznił na zdjęciach i filmie Algierczyk. Natomiast w bibliotece miała miejsce gra QR, zabawa z muzyką i plastyką dla dzieci i młodzieży pt. „Straszny dwór”, artystyczna „Pracownia instrumentów” oraz warsztaty dla dorosłych „Muzyką malowane” przy akompaniamencie opery „Straszny dwór”.

- *Sztuka moja pasja* – kreatywne warsztaty dla dorosłych z zakresu rysunku, malarstwa oraz technik mieszanych. Podczas zajęć uczestnicy rozmawiają na temat historii sztuki, koloru, kompozycji, ciekawych postaci artystów i ich stylu. Prowadzone przez profesjonalnego artystę plastyka.
- *Pok[OL]aż siebie!* – warsztaty o technice kolażu dały uczestnikom szansę poznać technikę i swobodnie z nią poeksperymentować. Poprzedzone zostały krótkim wykładem na temat historii techniki i prezentacją wybranych dzieł współczesnych artystów, a następnie uczestnicy zostali zaproszeni do stworzenia i zaprezentowania własnych prac.

5.1.2. Spotkania autorskie – nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK.

Michał Cholewa, Sylwia Chutnik, Przemysław Czapliński, Krzesimir Dębski, Jacek Fedorowicz, Mirosław P. Jabłoński, Grzegorz Jankowicz, Anna Kańtoch, ks. Adam Boniecki, Artur Madaliński, Jarosław Makowski, Anna Marchewka, Jacek Piekara, Michał Rusinek, Tadeusz Sławek, Wiktor Soral, Marek Sygacz, Witold Szablowski, Wojciech Tochman, Piotr Wnuk.

Żadne ze spotkań nie było finansowane ze środków DKK.

5.1.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział.

Ogólnopolska Noc Bibliotek, Odjazdowy Bibliotekarz, Tydzień Zakazanych Książek, Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie.

5.1.4. Obchody rocznic Powstań Śląskich w bibliotece – czy organizowano, rodzaje uroczystości, plany na rok 2020.

W tym roku Biblioteka nie organizowała żadnych obchodów rocznic Powstań Śląskich, plany dotyczą roku 2021 (III Powstanie)

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży.

5.2.1. Lekcje biblioteczne, warsztaty, szkolenia, konkursy – najciekawsze przykłady wydarzeń promujących czytelnictwo.

- Cykl lekcji bibliotecznych dla uczniów szkół podstawowych: Czy wojna jest dla dzieci, Prawdziwi Bohaterowie, Co się zdarzyło we wrześniu, Zakłęcie, które niszczy świat, Dziennik Anne. Zajęcia oparte były na książkach adresowanych do młodych odbiorców, głównie zaś na powstałej w wyniku współpracy wydawnictwa Literatura i Muzeum Powstania Warszawskiego serii Wojny dorosłych – historie dzieci. Książki te, ukazujące w zbeletryzowanej formie losy prawdziwych postaci, odznaczają się wartością nie tylko literacką, ale i edukacyjną. W trakcie zajęć dzieci dyskutowały o swoich skojarzeniach i wyobrażeniach związanych z wojną, poznawały i systematyzowały fakty dotyczące wybuchu II wojny światowej, sytuacji w okupowanym kraju, życia codziennego, wybitnych postaci, które w pozytywny sposób wyróżniły się swoją postawą. To właśnie temat „prawdziwych bohaterów”, prezentujący m.in. Irenę Sendlerową czy Janusza Korczaka, spotkał się z największym zainteresowaniem zarówno ze strony dorosłych jak i dzieci. Jedną z ciekawych form zajęć była gra biblioteczna, w trakcie której uczniowie wcielali się w

żołnierzy Armii Krajowej wypełniając różnorodne zadania w warunkach okupacji. Doświadczenie to, wykorzystujące techniki gamifikacji, pozwalało na przyswojenie w atrakcyjnej formie istotnych faktów i pojęć związanych z II wojną światową, państwem podziemnym, okupacją, działalnością Szarych Szeregów. Jednocześnie, wsparcie literaturą inspirowaną prawdziwym życiem, pomogło zweryfikować znany z gier komputerowych i filmów obraz wojny. Lekcje były realizowane w ramach naszego projektu *Zakłęcie na „w”*.

- . *Zaczytani* - zajęcia dla rodzin z dziećmi w wieku 3-6 lat, inspirowane książkami dla najmłodszych, integrujące, kształtujące wyobraźnię oraz wspierające rozwój emocjonalny i sensoryczny. W trakcie spotkań czytane są interesujące książki, dzieci z rodzinami wspólnie bawią się w zabawy rozwijające zmysły i tworzą prace plastyczne. To propozycja dla rodzin, które szukają inspiracji do twórczego spędzania wolnego czasu.
- . Festiwal *Czytanie pełne wrażeń* będący kontynuacją ubiegłorocznego projektu skierowanego do całych rodzin (dzieci, rodziców, dziadków), mającego na celu promocję czytelnictwa wśród najmłodszych oraz prezentację biblioteki jako nowoczesnego miejsca, otwartego na ludzi w każdym wieku. Festiwal był okazją do wspólnego spędzania czasu, podnoszenia kompetencji czytelniczych oraz kształtowania nawyku kontaktu z książką od najmłodszych lat. Obejmował szereg zajęć i spotkań z książką, prezentację wartościowej literatury dla dzieci, warsztaty relaksacyjne, spotkania autorskie, konkurs literacki *Opowiadanie pełne wrażeń* oraz wystawę ilustracji książkowych.
- . *Klub Młodych Odkrywców* – zajęcia dla dzieci ciekawych świata, pragnących rozwijać naukowe zainteresowania, działający w ramach sieci klubów warszawskiego *Centrum Nauki Kopernik*. Spotkania poświęcone są różnorodnym tematom ze świata nauki i kultury, w trakcie których klubowicze prowadzą doświadczenia naukowe oraz odkrywają interesujące pozycje z literatury popularnonaukowej. Kolejne zajęcia udowadniają im, że książki to nie tylko lektury szkolne, ale swoisty klucz do sekretów świata.
- . *Lokalny Klub Kodowania* – uczestnicy zajęć poznają programowanie przez zabawę, rozwijają zdolności, odkrywają nowe talenty, uczą się obsługi mBotów (mBlock) i programu Scratch.
- . *LKK Mali programiści* – zajęcia dla dzieci ciekawych świata, które chcą rozpocząć przygodę z programowaniem w przyjazny sposób poprzez aplikacje dostosowane do ich wieku.
- . *Młodzi Artyści* – zajęcia dotyczące podstaw tradycyjnego rysunku, mangi oraz anime, podczas których uczestnicy zdobywają umiejętności z zakresu tworzenia postaci, projektowania komiksów w wersji papierowej, graficznej oraz animacji poklatkowej.
- . *Witaj w grze* – spotkania z grami planszowymi. Spotkania skierowane są do młodzieży, zarówno początkujących, jak i tych, którym gry nie są obce, ale chcieliby poznać nowe tytuły, bądź na co dzień nie mających z kim grać. Biblioteka wypożycza gry planszowe, których obecnie posiada 398.

5.2.2. Spotkania autorskie - nazwiska zaproszonych gości wraz z informacją czy spotkanie było finansowane ze środków DKK.

Paweł Bęrszewicz, Roksana Jędrzejewska-Wróbel, Małgorzata Stękowska-Zaręba, Anna Czerwińska-Rydel, Beata Ostrowicka, Beata Gawryluk, Katarzyna Ryrych;

Żadne ze spotkań nie było finansowane ze środków DKK.

5.2.3. Akcje czytelnicze i święta książki, w których Biblioteka brała udział.

Ogólnopolska Noc Bibliotek, Odjazdowy Bibliotekarz, ogólnopolska kampania *Mała książka - wielki człowiek*, Tydzień Zakazanych Książek, Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Cała Polska Czyta Dzieciom, ogólnopolska akcja masowego czytania *Jak nie czytam jak czytam*. Biblioteka pod batutą Stanisława Moniuszko.

5.3. Działalność wydawnicza Biblioteki (jeśli jest prowadzona – proszę podać tytuły wydanych książek).

Publikacja udostępniona w sieci: *Migrate To Library. Good Practices*
<http://mbpzory.pl/pliki/plik/migrate-to-library-good-practices-wersja-ostateczna-1558088819.pdf>

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Stan i ocena działalności filii i punktów bibliotecznych w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Nie dotyczy

6.2. Liczba czytelników i wypożyczeń:

- w filiach szpitalnych - nie dotyczy
- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach - nie dotyczy
- w domach opieki społecznej - nie dotyczy
- w aresztach - nie dotyczy

6.3. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków: 1.435
- liczba książek z dużą czcionką: 158

6.4. Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2019 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeżeli tak, to jakie?

Nie dotyczy

6.5. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Zorganizowaliśmy cykl wydarzeń pod wspólną nazwą *Język Kształtuje Świat* w ramach obchodów XXI Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną przy współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Żorach:

- konferencja otwierająca: *Język kształtuje świat*, w której głos zabrali specjaliści w dziedzinach języka, komunikacji społecznej, psychologii oraz pracy z osobami z niepełnosprawnością, a także self-adwokaci, czyli osoby występujące w swoim imieniu jako rzecznicy własnych praw. Skierowana przede wszystkim do nauczycieli szkół, ale nie tylko.
- wystawa ceramiki *Nasze inspiracje*, której autorem jest artysta Tymoteusz Ciastko oraz jego wychowankowie w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Żorach;
- wystawa fotografii *Pierwsze: nie odrzucaj*, której autorem jest utalentowany fotograf Tomasz Nessing; Fotografie przedstawiają migawki z zajęć w Ośrodku Terapii Zajęciowej w Żorach, w których regularnie uczestniczyli skazani za niewywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego.

- spotkanie z osobowością – Ks. Adam Boniecki – O języku nienawiści i nie tylko;
- Panel dyskusyjny: *Lektury na czas nienawiści* z udziałem prof. dr hab. Przemysława Czaplińskiego, Wojciecha Tochmana i dr Anny Marchewki;
- Panel dyskusyjny: *Zła mowa – jak hejt zabija dialog* z udziałem dr hab. Michała Rusinka, dr Wiktora Sorala i dr Artura Madalińskiego;
- Dyskusja zamykająca cykl – *Nienawiść w języku internetu* z udziałem Grzegorza Jankowicza i Wojciecha Orlińskiego.

W 2019 roku w Bibliotece odbyła się X edycja Międzyszkolnego Konkursu Pięknego Czytania współorganizowana z Zespołem Szkół Specjalnych im. Matki Teresy z Kalkuty. W konkursie wzięli udział uczniowie szkół i placówek specjalnych z Cieszyna, Rybnika, Jastrzębia-Zdroju i Żor. W pierwszym etapie uczestnicy czytali przygotowany przez siebie tekst regionalnej legendy, natomiast w drugim etapie zmierzali się z tekstami wybranymi przez jury.

Braliśmy także udział w projekcie „Śląska Akademia Senior@”, którego celem jest aktywizacja osób powyżej 65 roku życia w obszarze kompetencji cyfrowych poprzez działania szkoleniowe oraz animacyjne. Efektem realizacji projektu jest włączenie seniorów w budowę społeczeństwa informacyjnego w Polsce, rozwój funkcjonalnych kompetencji cyfrowych i umiejętności korzystania z IT w codziennym życiu.

Ponadto Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach była koordynatorem projektu pt. *e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści*. Projekt był realizowany przez partnerstwo w składzie: Fundacja Aktywizacja, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki oraz Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego. Projekt finansowany był w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

6.6. Cudzoziemcy w bibliotece – wielkość grupy, narodowość, oferta biblioteki, ewentualne problemy, formy współpracy, oczekiwania.

Bibliotekę w Żorach regularnie odwiedza 25 obcokrajowców. Są to:

- Native speakerzy - członkowie Klubu *Chatting with Tea* – 5 osób – (Anglia, Irlandia, Kanada, Panama)
- Repatrianci – 10 osób (Kazachstan, Ukraina, Rosja)
- Wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności – 4 osoby (różne narodowości, w 2019: Algieria, Armenia, Francja, Węgry)
- Pozostali - 7 osób (1 Amerykanin, 1 Gwinejczyk, 2 Kazachów, 1 Koreańczyk, 2 obywateli Ukrainy)

Oferta biblioteki:

- Spotkania w Klubie *Chatting with Tea* (dyskusje o książce i filmie w języku angielskim),
- Spotkania okolicznościowe z udziałem obcokrajowców (np. z okazji Światowego Dnia Migranta),
- Lekcje języka polskiego dla repatriantów,
- Lekcje języka polskiego dla wolontariuszy,
- Księgozbiór obcojęzyczny:
 - literatura piękna w językach: angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim i włoskim,
 - literatura popularnonaukowa (słowniki, gramatyka),
 - podręczniki do nauki języka polskiego dla cudzoziemców.

W 2017-2019 roku realizowaliśmy projekt *Migruj do biblioteki!* współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+, który skierowany był m.in. do migrantów.

7. Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego (opisują tylko biblioteki wypełniające zadania na rzecz bibliotek w powiecie)

- 7.1. Czy do statutu Biblioteki powiatowej utworzonej na mocy porozumień, wpisano zadania ponadlokalne, na rzecz bibliotek w powiecie (jeśli zmieniano ten dokument).
- 7.2. Podjęte i zrealizowane prace metodyczne, szkoleniowe, promocyjne, inne – na rzecz bibliotek i czytelnictwa w powiecie.
- 7.3. Liczba wyjazdów (dni wyjazdowych) do bibliotek w powiecie i ich cel.
- 7.4. Współpraca ze starostwami w zakresie obowiązku prowadzenia przez powiat biblioteki szczebla powiatowego – zainteresowanie starostwa problemami biblioteki powiatowej, jak i bibliotek w powiecie.
- 7.5. Wielkość i struktura budżetu przyznanego przez starostwo w 2019 r. na realizację zadań właściwych dla biblioteki szczebla powiatowego.
- 7.6. Plan budżetu na 2020 r. – komentarz.

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

- 8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagrodzenia, przygotowania zawodowego pracowników.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żorach na koniec roku 2019 zatrudnione były 43 osoby, w tym 25 to bibliotekarze. Z całej liczby zatrudnionych 31 osób posiada wykształcenie wyższe, z czego 22 to bibliotekarze.

- 8.2. Udział pracowników w różnych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje) – tematyka, organizatorzy.

W 2019 roku 139 pracowników Biblioteki wzięło udział w 51 różnych formach doskonalenia zawodowego:

Lp.	UCZESTNICY	TEMAT	ORGANIZATOR	MIEJSCE
SZKOLENIA/KURSY				
1.	2	Prawo Pracy w praktyce	Rybnicki Inkubator Przedsiębiorczości	Rybnik
2.	2	Akcja Bilans	Biblioteka Śląska	Katowice
3.	1	Elektronizacja zamówień publicznych	Centrum Szkoleniowe „Przetargi Publiczne”	Katowice
4.	6	General English Training Course	Sprachcaffe Language PLUS	St. Jullians, Malta
5.	1	Rozwój kompetencji cyfrowych	Fundacja Media 3.0 we współpracy ze Space from Facebook	Gliwice
6.	1	Promocja i PR w projektach kulturalnych	Regionalny Instytut Kultury	Katowice
7.	2	Dotknij, poczuj, twórz – sensoryczne masy w pracy z dzieckiem	Studio Wrażeń – Centrum zabaw i edukacji	Żory
8.	5	Akademia Kreatywnego Czytania	Biblioteka Śląska	Katowice
9.	2	Zakończenie projektu „Ponadnarodowe kształcenie	?????	Warszawa
10.	1	Czytelnik z zespołem Aspergera lub wysoko funkcjonującym autyzmem	Biblioteka Śląska	Katowice
11.	1	Kompendium wiedzy Dyrektora Instytucji Kultury – Zarządzanie, organizacja oraz fiskalne aspekty prowadzenia działalności kulturalnej	Ogólnopolski Instytut Nieruchomości	Będzin

12.	2	„Wychowanie do wartości – współczesna polska literatura dla dzieci i młodzieży”	Biblioteka Śląska	Katowice
13.	1	Spotkanie informacyjne „Mechanizm informacyjny ...”	?????	Katowice
14.	1	Media Społecznościowe 3.0 Jak wykorzystać social media w marketingu internetowym”.	Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego	Katowice
15.	1	Prawo Pracy w 2019 roku.	Rybnicki Inkubator Technologiczny	Rybnik
16.	2	Szkolenia dla modelatorów DKK	Biblioteka Śląska w Katowicach	Katowice
17.	2	Przywracanie dzieciom poczucia wartości i godności	Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach	Katowice - Ligota
18.	1	Podatek dochodowy	Total Expert	Rybnik
19.	2	Kompendium wiedzy Dyrektora i Głównego Księgowego	Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie	Częstochowa
20.	2	Książka na piątkę – znakomity początek	Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrze	Zabrze
21.	4	Spotkanie konsultacyjne – Szanse – Nowe możliwości dla dorosłych.	Centrum Badań Edukacyjnych	Kraków
22.	2	Obsługa czytelnika zbuntowanego	Biblioteka Śląska	Katowice
23.	2	Jak wykorzystać pedagogikę teatru w szkole	Zespół Szkół Nr 2 im. ks. prof. Józefa Tischnera	Żory
24.	1	Nowe Prawo Zamówień Publicznych	Centrum Szkoleniowe Przetargi Publiczne	Katowice
25.	1	Specjalna, specjalna, specjalne biblioteka, użytkownik, usługi	Biblioteka Śląska	Katowice
26.	32	Trening kreatywności	Good books	MBP Żory
27.	2	Spotkanie informacyjne beneficjentów programu Erasmus+	FRSE	Warszawa
KONFERENCJE				
1.	2	Biblioteka miejscem spotkań na przełomie tradycji i nowoczesności – Młodzi w bibliotece	Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu	Kędzierzyn-Koźle
2.	10	Konferencja Inaugurująca obchody XXI dnia Osób z Niepełnosprawnością intelektualną	PSONI Żory wraz z Biblioteką w Żorach	Żory
3.	2	Narzędzia i metody pracy bibliotekarzy, pracowników informacji i animatorów kultury: Stan obecny i perspektywy rozwoju	Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku	Gdańsk
4.	4	NEXT Library	Projekt: „Kurs na sukces w bibliotece”	Aarhus - Dania
5.	1	Młody dorosły w bibliotece – wyzwania, szanse, inspiracje	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	Warszawa
6.	2	Międzynarodowa Konferencja EPALE	EPALE	Warszawa
7.	1	Nauczanie przez dociekanie i eksperymentowanie, czyli jak działają Kluby Młodych Odkrywców	Instytut Fizyki Uniwersytetu Śląskiego i Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych	Chorzów
8.	1	Szansa – Nowe możliwości dla dorosłych	EPALE	Warszawa
9.	1	Jedenasta Powiatowa Konferencja Regionalna. Obraz Powstań Śląskich	Powiatowa Biblioteka w Gliwicach	Paniówki

		w historii, literaturze i kulturze.		
10.	1	Aspekty historyczne Powstań Śląskich	Biblioteka Śląska	Katowice
KONGRESY				
1.	2	Kongres Rozwoju Systemu Edukacji	FRSE	Warszawa
WARSZTATY				
1.	3	VI Wielkanocny Kiermasz Rękodzieła Osób z niepełnosprawnością	Biblioteka Śląska	Katowice
2.	1	Wirtualna rzeczywistość w bibliotece	Biblioteka Śląska	Katowice
3.	2	Katalogowanie z wykorzystaniem formatu MARC 21.	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	Warszawa
SEMINARIA				
1.	1	Seminarium księgowe dla Instytucji Kultury	Biuro Audytorskie FK-BAD Kraków	Zakopane
2.	1	Badanie platformy EPALE	EPALE	Warszawa
3.	1	Spotkanie informacyjne Środki Mechanizmu Finansowego	UŚ w Katowicach Wydział Prawa	Katowice
4.	3	Gamifikacja po fińsku. Gra w czytanie, gra w naukę, gra w zwiedzanie	Good Books, Miejska Biblioteka Publiczna i Centrum Historii Zajezdnia	Wrocław
5.	1	Key competences for adults in cultural institutions	FRSE	Warszawa
6.	1	VIII Forum KMO	Centrum Nauki Kopernik	Warszawa
WIZYTY STUDYJNE				
1.	3	Wizyta partnerska – „Migruj do Biblioteki” podsumowanie projektu	Gradska Książnica Ivan Vidali	Chorwacja-Korcula
2.	1	Wizyta studyjna	Bergen Public Library Voos Public Library	Norwegia-Bergen
3.	6	Job - shadowing	Public Library	Finlandia - Espoo
4.	6	Job - shadowing	Public Library	Szwecja - Malmo

8.3. Instruktorzy (miejscy, powiatowi) – liczba instruktorów, liczba etatów instruktorskich, zakres obowiązków, dodatek funkcyjny TAK/NIE.

Jedna z bibliotekarek pełni funkcję instruktora; zakres obowiązków obejmuje sprawy związane z księgozbiorem; otrzymuje dodatek specjalny do wynagrodzenia.

9. Finansowanie

9.1. Wielkość budżetu Biblioteki w 2019 r., ogółem 3.122.937,71 zł.

9.2. Koszty utrzymania, ogółem 130.884,92 zł. (wziąć pod uwagę jedynie: opał, gaz, energię elektryczną, energię ciepłą, wodę, czynsze, wywóz nieczystości, usługi telekomunikacyjne, internetowe, pocztowe, remonty bieżące np. malowanie, drobne naprawy, konserwacje, środki czystości, materiały biurowe).

9.3. Dochody własne, ogółem 55.059,96 zł. (uwzględnić m.in. kary pobierane od czytelników, wynajem pomieszczeń, usługi kserograficzne, odpłatność za wstępy na imprezy, opłata za karty czytelnicze – legitymacje, darowizny pieniężne, opłaty za korzystanie z Internetu, usługi informacyjno-bibliograficzne, odsetki bankowe, inne dochody z działalności gospodarczej).

9.4. Darowizny rzeczowe (wymienić co pozyskano np. książki, sprzęty).

Książki – 395 egzemplarzy o wartości 3.792,11 zł.

9.5. Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem 768.150,00 zł, w tym:

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- wysokość środków 12.000 zł.
- tytuł programu, priorytetu Promocja Czytelnictwa, nazwa zadania: *Festiwal Czytanie Pełne Wrażeń*
- wysokość środków 7.700,00 zł.
- tytuł programu, priorytetu: Partnerstwo dla książki, nazwa zadania: *Zakłęcie na „W”*
- wysokość środków 11.340,00 zł.
- tytuł programu, priorytetu: Partnerstwo dla książki, nazwa zadania: *Bibliotecon*
- wysokość środków 66.600 zł.
- tytuł programu: Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, priorytet *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych*

9.5.2. Z fundacji (podać nazwę) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

- wysokość środków 229.538 zł. (54.009 €)
- tytuł projektu *Pracuj w Europejski stylu!*
- wysokość środków 289.358 zł. (68.084 €)
- tytuł projektu *Odpowiedzialny tata. Edukacja rodzicielska w bibliotece*

9.5.3. Z fundacji (podać nazwę) Europejski Korpus Solidarności

- wysokość środków 151.614 zł. (35.674 €)
- tytuł projektu *CreativeSpace@Library* (edycja III)

Żory, 25 stycznia 2020